

Móttaka nemenda í Auðarskóla

Móttökuáætlun nýrra nemenda

Almennt um nýja nemendur	2
Nemendur með annað móðurmál en íslensku	2
Upplýsingar til annarra kennara	4
Upplýsingar til nemenda bekkjarins og foreldra	4
Undirbúningur í skólanum	5
Móðurmál	5
Nemendur með sérparfir	6
Fylgiskjöl	6
Gátlisti kennara við móttöku nýrra nemenda Fylgiskjal 1	7
Móttöku viðtal vegna nemenda með annað móðurmál en íslensku Fylgiskjal 2	9
Undanþága frá námi í erlendu tungumáli Fylgiskjal 3	10
Móttaka nemenda með annað tungumál – eftirfylgniviðtal Fylgiskjal 4.....	11
Skólavinur Auðarskóla Fylgiskjal 5.....	13

Almennt um nýja nemendur

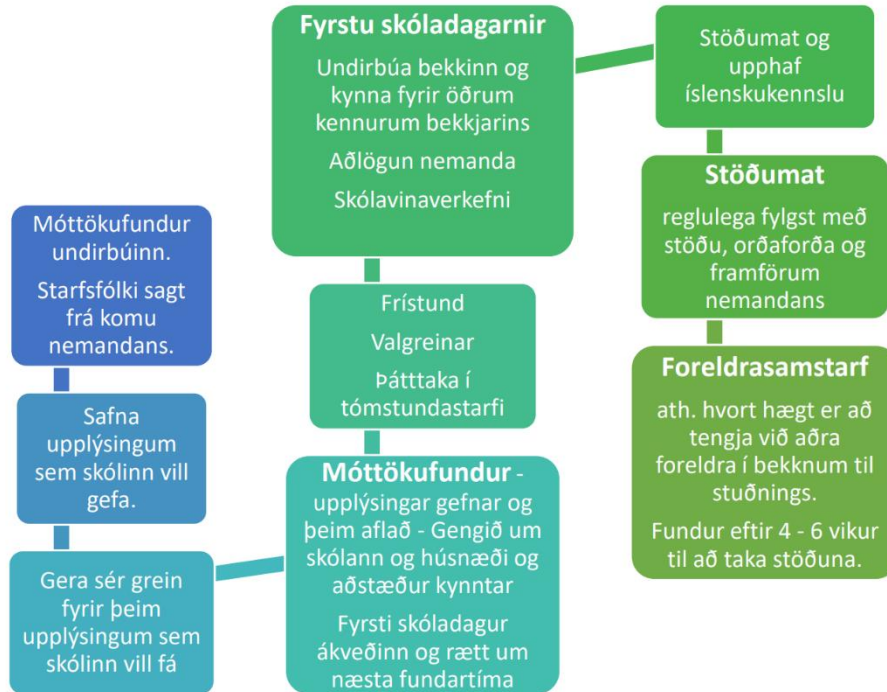
Nemendur eru skráðir í skólann af skólastjóra og ritara og tilkynning er birt starfsfólki. Í kjölfarið er nýjum nemanda ásamt foreldrum boðuð í heimsókn og í móttökusamtal og það venjulega utan kennslutíma (sjá fylgiskjal 1).

Í heimsókninni er skólinn kynntur og nauðsynlegar upplýsingar afhentar samkvæmt gátlista. Umsjónarkennari ræðir í framhaldinu, ef tók eru á, um komu nýja nemandans við bekkinn sinn og undirbýr komu hans. Umsjónarkennari sér um að sérgreinakennarar fái nauðsynlegar upplýsingar um nýja nemandann áður en hann mætir hjá þeim í tíma. Foreldrar barna í bekknum fá einnig upplýsingar um nýjan nemanda í gegnum Mentor. Þegar nemandi flytur burt er þess gætt að sérgreinakennarar og aðrir starfsmenn viti af því og geti kvatt hann og skal umsjónarkennari tilkynna brottför nemandans í tölvupósti til starfsfólks. Nýir nemendur í 1. bekk sem koma beint úr leikskóla Auðarskóla þurfa ekki sérstaka móttöku, þar sem aðlögun þeirra hefur farið fram árið áður í samvinnu leik- og grunnskóla.

Nemendur með annað móðurmál en íslensku

Þegar nemandi erlendis frá hefur nám við skólann er boðuð til móttökusamtals. Í því samtali eru skólastjórnandi, sérkennari, umsjónakennari, foreldrar og nemandi ásamt túlki ef þurfa þykir. Nemendur með annað móðurmál en íslensku fá sambærilegar móttökur og aðrir nemendur, fara skal yfir gátlistann um móttöku nýrra nemenda (fylgiskjal 1) en að auki þarf að fara yfir spurningalista (fylgiskjal 2) sem varðar nemendur með annað tungumál en íslensku. Þegar nemandi hefur hafið skólagöngu í skólanum skal sérkennari hitta nemandann daglega fyrstu dagana og kannar stöðu þeirra.

Allir nemendur sem hafa íslensku ekki sem fyrsta mál eiga rétt á sérstakri kennslu í íslensku. Kennslan fer fram sem einstaklings- eða hópkennd. Aðaláhersla er á íslenskunám, en einnig á félagslega aðlögun nemendanna. Tilgangurinn með kennslunni er að styrkja nemendur, með annað móðurmál en íslensku eða þá sem lengi hafa dvalið erlendis, til þátttöku í íslensku skólastarfi. Nemendur fá þjálfun í íslensku máli og tækifæri til að þróa þekkingargrunn sinn og læsi. Ferli móttöku má sjá myndrænt hér að neðan.

Markmiðið með kennslunni er að nemendur verði færir um að skilja og nota íslenskt mál og geti þannig tjáð skoðanir sínar, hugmyndir og tilfinningar. Tilgangurinn er einnig að efla sjálfstraust og öryggi þessara nemandna og um leið að auka vellíðan þeirra og áhuga. Í kennslunni eru nemendur einnig hvattir til að viðhalda kunnáttu í móðurmáli sínu og að halda tengslum við föðurlandið. Ef nemandinn er í 7. bekk eða eldri er nauðsynlegt að ræða dönskunám eða undanþágu frá því (fylgiskal 3).

Sérkennari og umsjónarkennari bera sameiginlega ábyrgð á því að nemandinn sé ávallt að vinna með námsefni sem hæfir getu hans og skilningi á íslenskri tungu. Fundur með foreldrum, nemandna, umsjónarkennara, sérkennara og túlki (ef þess þarf) skal síðan haldinn aftur 4.-6. vikum eftir að nemandi hefur hafið nám í eftirfylgniviðtal, sjá punkta sem ætti að ræða í fylgiskjali 4. Aðrir fundir yfir skólaárið skulu haldnir eins oft og þurfa þykir.

Upplýsingar til annarra kennara

Eftir móttökuviðtal er mjög mikilvægt að umsjónarkennari upplýsi alla þá kennara sem koma til með að kenna nýja nemandanum um allt það sem skiptir máli, s.s. námserfiðleika, menningarlegan bakgrunn og fleira sem máli skiptir. Sundkennari þarf t.d. að vita hvort nemandinn sé ósyndur eða vatnshræddur.

Upplýsingar til nemenda bekkjarins og foreldra

Mikilvægt er að umsjónarkennari bekkjarins undirbúi komu erlenda nemandans og upplýsi jafnframt foreldra. Vel hefur gefist að fá ábyrga nemendur til að vera skólavinir nýja nemandans fyrst um sinn. Markmið Skólavina-verkefnis er að fá nemendur skólans í lið með sér til að taka vel á móti nemendum með annað móðurmál en íslensku. Skólavinur er nemandi sem ber sérstaka ábyrgð á að taka vel á móti nýkomnum nemanda og styðja vel við hann fyrstu dagana í skólanum. Allir í skólanum bera ábyrgð á að taka vel á móti nýja nemandanum en Skólavinur hefur mikilvæg verkefni. Það getur t.d. verið að sýna nýja nemandanum skólann (klósett, matsal, list- og verkgreinastofur, íþróttahús, skólabíla, o.s.frv.), fylgja honum eftir í frímínútum og kynna hann sérstaklega fyrir öðrum kennurum sem kenna bekknum og öðrum nemendum skólans. Í einhverjum tilfellum er hægt að dreifa þessari ábyrgð á milli nokkurra nemenda. Mikilvægt er að útskýra vel fyrir nemendum sem taka þetta verkefni að sér hversu mikilvægt það er að vel sé tekið á móti nýjum nemanda sem er e.t.v. í einhverjum tilfellum að koma í nýtt málumhverfi og upplifa nýja skólamenningu. Í fylgiskjali 5 er að finna nánari upplýsingar um útfærslu og leiðbeiningar til nemenda sem taka að sér að vera Skólavinur.

Gott er að nýta haustfund með foreldrum, eða nota tölvupóst ef sá fundur er liðinn, og athuga hvort einhverjir foreldrar í bekknum hefðu áhuga á að vera vinaforeldrar erlendra foreldra í bekknum og aðstoða þá við að lesa skilaboð frá skólanum, segja þeim frá viðburðum á vegum foreldranna o.fl. Þá væri hægt að bjóða erlendum fjölskyldum slík tengsl ef þær hefðu hug á því. Gott er að nota móttökuverkfærið Velkomin þegar nýr erlendur nemandi kemur í bekkinn:

<http://tungumalatorg.is/velkomin/>

Undirbúningur í skólanum

Mjög mikilvægt er að sýna fjölbreytileika nemendahópsins í skólastofunni og skólanum. Þannig sýnum við tungumáli og menningu erlendu nemendanna okkar áhuga og jákvæðni. Það er til dæmis hægt að gera með því að hengja upp kveðjur á öllum tungumálum sem töluð eru í skólanum, merkja hluti í umhverfinu á öllum tungumálum. Hengja upp þjóðfána allra nemenda og merkja löndin sem nemendur okkar koma frá inn á heimskort. Hugmyndir að orðalistum gæti t.d. verið vikudagarnir, mánuðirnir, tölur, litir, ávextir, matur, íþróttir og svo mætti lengi telja.

Móðurmál

Mikilvægt er að nemendur viðhaldi móðurmáli sínu. Nemendur með annað móðurmál en íslensku hafa ólíkan menningarlegan, mállegan og námslegan bakgrunn. Þessir nemendur hafa því misjafnar forsendur til að takast á við nám í íslenskum skólum. Þeir koma í skólann með mismikla undirstöðu í sínu eigin móðurmáli, læsi og námi og eru misjafnlega í stakk búnir til að takast á við almennt nám svo og íslensku sem annað mál. Með móðurmálskennslu er verið að brúa bilið milli málþroska í móðurmáli og íslensku. Málumhverfi barns hefur mikil áhrif á máltöku, hvort sem um er að ræða móðurmál eða seinna mál. Traust undirstaða í móðurmáli er forsenda færni í seinni málum. Gott vald á eigin móðurmáli er forsenda þess að nemendur geti tileinkað sé nýja tungumálið af öryggi. Foreldrar eru hvattir til að vinna með barninu á móðurmáli sínu og kenna barninu að lesa á því m.a. með því að afla lestrarbóka, myndbanda og tónlistar svo eitthvað sé nefnt. Á vef Tungumálatorgs er að finna einfalda bæklinga á mörgum tungumálum um mikilvægi heimatungumáls,

http://tungumalatorg.is/laesiallramal/?avada_portfolio=mikilvaegiheimatungumals

Á eftirfarandi slóð Móðurmáls, samtaka um tvítyngi er að finna upplýsingar um þá móðurmálsskóla sem eru starfandi hverju sinni: <http://www.modurmal.com/groups/>

Nemendur með sérþarfir

Nemendur með sérþarfir fá sambærilegar móttökur auk þess boðar sérkennari til fundar með foreldrum/forráðamönnum nemandans og umsjónarkennara þar sem skipst er á upplýsingum. Við sérstakar ástæður situr skólastjóri einnig fundinn. Í framhaldi af fundinum gerir sérkennari og umsjónarkennari áætlun um fyrirkomulag kennslu, samskipta og annarrar umönnunar nemandans í samráði við foreldra. Leitað er samráðs við sérfræðinga utan skólans eftir þörfum.

Fylgiskjöl

1. Gátlisti kennara við móttöku nýrra nemenda
2. Móttöku viðtal vegna nemenda með annað móðurmál en íslensku
3. Undanþága frá námi í erlendu tungumáli
4. Móttaka nemenda með annað tungumál – eftirfylgniviðtal
5. Skólavinur Auðarskóla

Gátlisti kennara við móttöku nýrra nemenda Fylgiskjal 1

Samtal við: _____ **Dags:** _____

Efni til að afhenda/fjalla um í móttökuvíðtali við nýja nemendur	Afhent/ fjallað um
Afhenda og útskýra: stundatöflu, skóladagatal, sýn skólans og skólareglur	
Afhenda umsóknarblað um tónlistarnám (ef viðkomandi hefur áhuga á slíku)	
Fara yfir námsgreinar um uppbyggingu kennslu	
Upplýsingar um skólann, símanúmer, stjórnendur, vefsíðu, foreldrafélagið, ritara	
Upplýsingar um skólagerð; samrekinn skóli í dreifbýli með skólaakstur	
Skólatími; upphaf og endir skóladags, matartími, ásamt frímínútum	
Upplýsingar um áherslu á leiðsagnarmat og þátttöku nemenda í áætlunum um nám sitt	
Upplýsingar um íþrótt- og sundkennslu	
Upplýsingar um gæslu yngri barna eftir að stundaskrá lýkur og fram að skólaakstri	
Upplýsingar um Kátadal, ef nemandi er á þeim aldri	
Upplýsingar um sérfræðiþjónustu skólans	
Upplýsingar um nemendafélagið og félagsstarf skólans	
Ábending á stefnur, upplýsingar og fréttir á vefsvæði skólans	
Kynna mentor.is; afhenda lykilorð og kenna foreldrum og nemanda lítillega á kerfið sé þess óskað	
Upplýsingar um mætingareglur, leyfisbeiðnir og veikindatilkynningar	
Yfirferð um skólann	
Heimastofa sýnd	
List – og verkgreinastofur sýndar	
Heilsað upp á stjórnendur	
Leiksvæði sýnt	
Stoppsvæði skólabíla sýnt og mörk skólalóðar	
Mötuneyti í Dalabúð sýnt	
Bent á staðsetningu tónlistarskóla	

Spurningar sem spyrja þarf ef foreldrar upplýsa ekki af fyrra bragði	
Fylgja nemandanum einhverjar greiningar og ef svo er hvernig berast skólanum gögn?	
Hefur nemandinn orðið fyrir einelti eða áföllum sem foreldrar telja rétt að skýra frá?	
Eru einhver sjúkdómseinkenni sem geta komið upp í skólanum; ofnæmi, mígreni og fl	
Eru einhverjir langvinir hættulegir sjúkdómar sem krefjast vöktunar í skóla eins og bráðaofnæmi, flogaveiki, sykursýki og fl.	

Annað sem kom fram í viðtalinu:

Móttöku viðtal vegna nemenda með annað móðurmál en íslensku

Fylgiskjal 2

Hvaða ár kom nemandinn til Íslands? _____

Hvaða tungumál er talað á heimili barnsins? _____

Frá hvaða landi er nemandinn að koma? _____

Hverrar trúar er fjölskyldan? _____

Skólaganga í heimalandi. Var nemandi í leikskóla/grunnskóla? _____

Var nemandi ánægður í skólanum? _____

Skilur eða talar nemandi önnur tungumál en móðurmál sitt? _____

Er nemandi læs? _____ á móðurmáli? _____ á öðru máli? _____

Skrifar nemandi? _____ Á móðurmáli eða öðru máli? _____

nemandi læs á vestrænt stafróf? _____

Á nemandi við einhverja námsörðugleika að stríða? _____

Fylgja einhverjar greiningar nemanda (námslegar/sálfræðilegar)? _____

Er nemandi með ofnæmi? _____ Ef já fyrir hverju? _____

Hefur nemandi orðið fyrir slysum/áföllum af einhverju tagi? _____

Er nemandi með einhverja sjúkdóma eða tekur lyf? _____

Sterkir þættir nemanda eða áhugamál _____

Mun nemandi nýta Kátadal eftir að skóla lýkur? (1.-4.bekkur) _____

Undanþága frá námi í erlendu tungumáli Fylgiskjal 3

Undanþága frá námi í erlendu tungumáli Í lögum um grunnskóla nr. 91/2008, 16. grein, er kveðið á um möguleika nemenda með íslensku sem annað tungumál til undanþágu í erlendu tungumáli. Í stað þess er kunnáttu og færni nemanda í móðurmáli metin sem hluti af tungumálakunnáttu nemandans:

Nemendur með annað móðurmál en íslensku eiga rétt á kennslu í íslensku sem öðru tungumáli. Með kennslunni er stefnt að virku tvítyngi þessara nemenda og að þeir geti stundað nám í grunnskólum og tekið virkan þátt í íslensku samfélagi. Grunnskólum er heimilt að viðurkenna kunnáttu í móðurmáli nemenda með annað móðurmál en íslensku sem hluta af skyldunámi er komi í stað skyldunáms í erlendu tungumáli”.

Ég samþykki hér með að barni mínu: _____

Kt. _____ verði veitt undanþága frá _____

skólaárið _____ en muni í stað þess fá tíma í

_____.

Dags. _____

Undirskrift foreldra/foreldris

Dags. _____

Staðfesting skólastjóra

Móttaka nemenda með annað tungumál – eftirfylgniviðtal Fylgiskjal 4

Áhersla á skoðanir og upplifun barnsins

Nafn nemanda: _____ Bekkur: _____

Hvernig líður þér í bekknum? _____

Hvernig fannst þér að flytja til Íslands? _____

Ert þú í sambandi við vini eða fjölskyldu í heimalandi þínu, t.d. á netinu?

Áttu vini hér sem eru frá heimalandi þínu? _____

Áttu íslenska vini? _____

Þekkir þú önnur börn í skólanum? _____

Stundaðir þú íþróttir eða tókst þátt í tómstundastarfi í heimalandi þínu?

Hefur þú áhuga á að taka þátt í íþróttum eða tómstundastarfi hér?

Hefur þú áhuga á að taka þátt í starfi félagsmiðstöðvarinnar?

Hefur þú farið í sund? Já _____ nei _____

Hefur þú lært að synda? Já _____ nei _____

Finnst þér gaman í skólasundi? Já _____ nei _____

Finnst þér gaman í íþróttum? Já _____ nei _____

Hefur þú notað strætó? Já _____ nei _____

Finnst þér gaman í frístund? Já _____ nei _____

Hver eru áhugamál þín? _____

Finnst þér gaman að lesa?

Lestu mikið á móðurmáli þínu eða íslensku?

Hefur þú heimsótt bókasafnið í Búðardal?

Annað sem nemendur / foreldrar vilja að komi fram

Dags: _____

Samtalið sátu: Umsjónarkennari ___ Foreldrar ___ Deildarstjóri ___ Sérkennari ___ Túlkur ___

Skólavinur Auðarskóla Fylgiskjal 5

Skólavinur hefur það mikilvæga hlutverk að taka vel á móti nýja bekkjarfélaganum

fyrsta daginn hans

Nafn: _____

Bekkur: _____

Dagsetning: _____

Undirskrift: _____

Hvað einkennir góðan Skólavin?

- *Skólavinur* er sérstakt heiti fyrir þann sem hefur það mikilvæga verkefni að taka vel á móti nýjum nemendum svo þeim finnst þeir velkomnir í bekkinn og skólann.
- Það er á ábyrgð allra að nýir nemendur upplifi sig velkomna en það er þó sérstakir hlutir sem *Skólavinur* geta gert.
- *Skólavinur* getur orðið vinur nýja nemandans en að vera *Skólavinur* þýðir ekki að maður verði að vera besti vinur hans.
- Að vera *Skólavinur* er mikilvægt verkefni. Kennarinn þinn hefur sagt þér hvernig þú getur gert það vel. Ef það er eitthvað sem þú ert óviss um getur þú alltaf leitað til kennarans þíns.

Móttaka nýs bekkjarfélaga:

Áður en nýi nemandinn byrjar hefur kennarinn þinn undirbúið og hakað við eftirfarandi þætti:

- Sagt bekknum frá því að nýr nemandi byrji brátt í bekknum
- Sett nafnaskilti upp í bekkinn og við snaga nýja nemandans
- Tekið til bækur og námsgögn fyrir nýja nemandann
- Ákveðið hvar nýi nemandinn á að sitja og hver mun sitja hjá honum
- Kannað hvort það eru fleiri nemendur í bekknum/skólanum sem talar sama mál og nýi nemandinn.
- Ákveðið hver á að vera með nýja nemandanum í frímínútum
- Ákveðið hvenær þú átt að sýna nýja bekkjarféлага þínum skólann.

Næstu tvær vikurnar er mikilvægt að þú hugir vel að hlutverki þínu sem Skólavinur.

Verkefni þín eru eftirfarandi:

- Að bjóða nýja bekkjarféлага þinn velkominn fyrsta daginn.
- Fara með nýja nemandanum til annarra kennara sem kenna bekknum og kynna þá.
- Að sýna nýja nemandanum fatahengið og hvar hann getur geymt hlutina sína.
- Að sýna nýja nemandanum hvar klósettin eru.
- Að fara með nýja nemandanum í kynnisferð um skólann.
- Að vera með nýja nemandanum í frímínútum.
- Að kynna nýja nemandann fyrir öðrum nemendum skólans
- Að sýna nýja nemandum hvar kennarastofan er kaffistofa kennara

Hakaðu við verkefnin þegar þú hefur leyst þau.

Á hvaða annan hátt hefur þú verið góður skólavinur? Skrifaðu það hér fyrir neðan:

Blaðinu skal skilað útfylltu til umsjónakennara að loknum tveimur vikum. Gangi þér vel 😊

Uppfært í september 2024

